

Ügyszám: NAIH-901-4/2023.
Előzmény: NAIH-7109/2022.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata

információszabadsággal kapcsolatos jogsértése tárgyában

A bejelentő azért fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), mert a KiMitTud adatigénylő rendszeren keresztül 2022. augusztus 12-én benyújtott adatigénylésére válasz helyett pontosítási kérdéseket kapott Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatától. A bejelentő kifogásolta azt is, hogy Győr Megyei Jogú Város szervei, cégei és polgármestere a pontosításra irányuló kérdéseivel és más hasonló módszerekkel szabotálták a közérdekű adatok kiadását. Bejelentő úgy vélte, a pontosítási kérdések célja az időhúzás, mert adatigénylésében pontosan és érthetően fogalmazott.

A bejelentő óvodánkénti bontásban azt szeretne volna megtudni az Önkormányzattól, hogy

- az óvodákból idén (2022-ben) hány óvodapedagógus távozott;
- az óvodákból idén (2022-ben) hány egyéb dolgozó távozott (pl. pedagógiai asszisztensek);
- az óvodákba idén (2022-ben) hány óvodapedagógust vettek fel;
- az óvodákba idén (2022-ben) hány egyéb dolgozót (pl. pedagógiai asszisztensek) vettek fel.

Válaszában Győr polgármestere pontosítást kért azzal kapcsolatban, hogy

- mely óvodák tekintetében igényli a bejelentő az adatokat;
- hogy mit ért a "távozó" kifejezésen;
- illetve hogy mit ért az "idén (2022-ben)" kifejezés alatt.

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, a szülőknek pedig joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést. A gyermeket főszabályként minden olyan alapjog megillet, mint bármely más embert. Biztosítani kell az életkoruknak és szükségleteiknek megfelelő feltételeket a fejlődéshez, a felnőtté váláshoz; a szülők, a család, az állam és a társadalom valamennyi tagja köteles tiszteletben tartani a gyermek jogait. A Hatóság kiemelten fontosnak tartja a nevelés-oktatás átláthatósága mellett az egyéb alapvető gyermeki jogok figyelembevételét és hangsúlyozását, ezért a Hatóság álláspontja az, hogy a bejelentő által igényelt adatok megismerhetőségéhez kiemelt közérdek fűződik.

A fentiek okán az ügyben a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38.§ (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, tekintettel arra, hogy a bejelentő pontosan és érthetően fogalmazta meg kérdéseit.

A Hatóság vizsgálatának eredményes lezárása érdekében a Hatóság kérte a polgármestert, hogy az Infotv. 54. § (1)-(2) bekezdései alapján tájékoztassa az alábbiakról:

- 1) Megválaszták-e azóta bejelentő adatigénylését?
- 2) Hány adatigénylés érkezett 2022-ben az Önkormányzathoz?
- 3) A beérkezett adatigényléseknél hány esetben kért az Önkormányzat pontosítást?
- 4) A pontosítás beérkezése után teljesítette-e az Önkormányzat az adatigényléseket?
- 5) Hány esetben nem válaszolt az adatigénylő a pontosítási felhívásra?
- 6) Ez utóbbi esetekben teljesítette-e az Önkormányzat az adatigénylést, avagy azok azóta is megválaszolatlanok maradtak?
- 7) 2022-ben hány esetben válaszoltak a beérkezett adatigénylésekre 15 napon belül?

A Hatósághoz 2022. szeptember 28-án érkezett válaszlevelében a polgármester előadta, hogy azért kért pontosítást az adatigénylőtől, mert több fajta fenntartású óvoda működik Győrben (pl. önkormányzati, egyházi, alapítványi) melyekkel kapcsolatban is van/lehet adata az Önkormányzatnak, így fontos tudni, hogy csak az önkormányzati fenntartású vagy valamennyi óvodára vonatkozik-e az adatigénylő kérdése.

Nem volt világos a polgármester számára az sem, hogy mit takar a „távozott” kifejezés, mivel az nem munkajogi kategória, így nem egyértelmű, hogy mit ért rajta az adatigénylő:

- azt, akinek véglegesen megszűnt a munkaviszonya, mert például lemondott, felmentésre került, továbbá
- beleérti-e azokat, akiknek határozott idejű foglalkoztatás miatt a törvény erejénél fogva (határozott idő lejárta miatt) szűnt meg a jogviszonya vagy sem,
- érti-e alatta a tartós távollétre vonulókat (pl. szülési szabadság), akiket helyettesíteni kell (időlegesen új embereket kell felvenni a helyükre) stb.

A felvettek kérdéssel kapcsolatban sem volt egyértelmű a polgármester szerint, hogy az adatigénylő beleérti-e azokat, akiknek

- áthelyezés miatt létesült új jogviszonya egy helyen, miközben másiknál megszűnt, vagy azokat, akiknek
- korábban is volt határozott idejű jogviszonya, csak az lejárt, és új jogviszony lett létrehozva a lejárat után?

A 2022-es év is folyik, ezért szükséges a polgármester szerint tudni, hogy a 2022. év vonatkozásában milyen időszakra vonatkozott az adatigénylés, mert ha pl. december 31. napjáig válaszolna az adatgazda, akkor el kellene utasítania az adatigénylést, mert még nem áll rendelkezésre a teljes időszakra minden adat.

A polgármester véleménye szerint a fenti kérdésköröket mind tisztázni kellene ahhoz, hogy az adatigénylő a kérdéseire a szándékának megfelelő válaszokat kapjon.

A Hatóság megkeresésében foglalt kérdésekre a polgármester az alábbiak szerint válaszolt:

Azóta sem válaszolták meg a bejelentő adatigénylését, mivel nem pontosította azt, így nem egyértelmű, hogy mely adatot szeretné megismerni.

Az Önkormányzathoz 2022. évben 2022. szeptember 14. napjáig 7 db adatigénylés érkezett, ebből 6 esetben kért az Önkormányzat pontosítást, melyek közül 1 esetben pontosította az adatigénylését az adatigénylő. Megjegyezte azonban, hogy volt olyan eset, amikor a pontosításra fél évvel vagy egy évvel később érkezett válasz, melyre az Önkormányzat már meg tudta adni a kért adatokat.

Amennyiben a pontosításra nem érkezett válasz, akkor nem tudta teljesíteni az Önkormányzat az adatigénylést, mivel az adatigénylés továbbra sem volt számára egyértelmű.

Előadta továbbá a polgármester, hogy az Infotv. 29. § (1) bekezdése szerinti határidőben mindig kapott választ az adatigénylő 2022-ben, mint ahogy az Infotv. 30. § (3) bekezdése szerint az elutasításról és annak indokáról (jogorvoslati tájékoztatással) is mindig időben tájékoztatta az adatigénylőt az Önkormányzat.

Az Önkormányzat válaszelevele alapján a Hatóság az alábbi megállapításokat tette 2022. november 14-én:

- 1) A bejelentő jelen felszólítás keltéig nem kapott választ a 2022. augusztus 12-én benyújtott adatigénylésére.
- 2) Az Önkormányzathoz érkezett idejű adatigénylések száma (7 db) csekély volt.
- 3) A bejelentő adatigénylése egyértelmű volt, és könnyen beszerezhető, gyorsan megválaszolható adatokra vonatkozott.
- 4) Az Önkormányzat adatkiadási gyakorlata – 7 adatigénylésből 6 esetben pontosítási felhívással végződött az adatkérés, tényleges válasz nélkül, – **sérti az érintettek információszabadsághoz fűződő alkotmányos alapjogát.**
- 5) Egy esetben érkezett pontosítás a felhívásra, azonban ez esetben sem derül ki az Önkormányzat válaszából, hogy a pontosítás után teljesítették-e az adatigénylő adatkéréseit.
- 6) Az sem derült ki az Önkormányzat válaszeleveléből, hogyan végződött azon ügy sorsa, amelyben nem kért pontosítást az Önkormányzat.
- 7) Nem egyértelmű a Hatóság számára, hogy mit ért az Önkormányzat a fentiek tükrében azon, hogy mind a 7 esetben 15 napon belül teljesítette vagy elutasította az adatigénylést az Önkormányzat.
- 8) Az Önkormányzat közérdekű adatkiadási gyakorlata **sérti az időszerűség követelményét is.**

Az Alkotmánybíróság 15/2021. (V. 13.) AB határozatában alapvető követelményként emelte ki az időszerűséget is, mert *„számos információ az idő múlásával veszít az értékéből, aktualitását veszti és nem, vagy csak kisebb mértékben képes hozzájárulni a közéleti véleményformáláshoz.”*

A Hatóság, valamint a bírósági joggyakorlat is egyértelmű tekintetben, hogy nem elvárás az adatigénylővel szemben, hogy a közfeladatot ellátó szerv által használt fogalmaknak egy az egyben megfelelő kifejezéseket használjon az adatigénylésben. Az egyértelműsége irányuló követelmény tehát nem vár el szó szerinti azonosságot vagy teljes mértékű egyezést. A gyakorlatban az egyértelműség mindössze annyit jelent, hogy az adatigénylő az adatigénylés előterjesztésének időpontjában meglévő tudásszintjének megfelelő mértékben azonosítsa a megismerni kívánt adatot. Amiatt azonban nem érheti hátrány az adatigénylőt, mert nem tudja egészen pontosan, hogy a megkeresett közfeladatot ellátó szerv a kért adatot milyen elnevezéssel és milyen rendszerben kezeli, illetve tartja nyilván. Ha a józan ész szabályai és a szavak általános, hétköznapi értelme szerint a közfeladatot ellátó szervnek értenie kell, hogy milyen adatot igényelnek tőle, akkor az adatigénylő teljesítette az egyértelműségi követelményt.

Az adatigénylésben a megismerni kívánt adatot tartalmilag kell körülírni, az egyértelműség követelménye ugyanis tartalmi pontosságot, és nem a megkeresett közfeladatot ellátó szerv által a megismerni kívánt adatra vagy iratra vonatkozóan alkalmazott megnevezés használatát várja az adatigénylőtől.

A Hatóság kiemeli, hogy a közfeladatot ellátó szerv pusztán azért nem hívhatja fel az adatigénylőt pontosításra, mert az adatigénylésben nem a közfeladatot ellátó szerv által használt kifejezéssel szó szerint egyező megfogalmazás található. Ha így jár el a közfeladatot ellátó szerv, az rosszhiszeműséget, egyben az alapvető jog érvényesülésének jogellenes korlátozását, akadályozását valósítja meg, miközben az Alaptörvény a közfeladatot ellátó szervektől konstruktív hozzáállást vár el.

Az egyértelműség követelménye körében utalni kell továbbá arra a körülményre is, hogy az adatigénylők legtöbbször nem ismerik, és nem is lehetnek tisztában azzal, hogy a közfeladatot ellátó szervek a megismerni kívánt adatokat milyen megnevezéssel illetik. Ezt a gyakorlatban információs aszimmetriának nevezzük. Az információs aszimmetria azonban nem eshet az adatigénylő kárára, ez ugyanis tisztességtelen lenne, és egyben az alapvető jog gyakorlásának a meg nem engedhető korlátozását valósítaná meg. Éppen ezért alakult ki a joggyakorlatban az a követelmény, amely az adatigénylés egyértelműségét az igényelt adatok tartalmi meghatározásaként értelmezi.

A konkrét ügyben vizsgált adatigénylés kapcsán megállapítható, hogy a kérdések egyértelműek voltak, a válaszokat ilyen esetben az adatgazdának közérthetően ki kell adnia, oly módon, hogy

- 1) A kiadott adatok a **válaszadás napjáig** rendelkezésre álló adatokat tartalmazzák.
- 2) Melyek voltak a **távozások pontos okai**, külön-külön felsorolva, hogy hány távozonak szűnt meg véglegesen a munkaviszonya, – mert például nyugdíjba mentek, lemondtak, felmentették őket, – hány távozonak szűnt meg határozott idejű foglalkoztatás miatt a törvény erejénél fogva (határozott idő lejártja miatt) a jogviszonya, továbbá mennyien vannak tartósan távol (pl. szülési szabadság miatt), akiket időlegesen helyettesíteni kell stb.
- 3) Az Önkormányzatnak minden óvodára vonatkozóan meg kell adnia a kért tájékoztatást, amennyiben **a kért adatot kezeli**. Egyértelműen fel kell tehát tüntetnie az Önkormányzatnak válaszában, hogy mely óvodákra tér ki az Önkormányzat válasza, és melyekre nem, amennyiben valamely óvodákra vonatkozóan nem kezeli a kért adatokat, indokolni kell az adat kezelésének hiányát, továbbá felsorolni valamennyi óvodát, amely vonatkozásában nem kezel bizonyos adatokat, hogy az adatigénylő meg tudja keresni őket is kérdéseivel.

2020. december 1-én Magyarországon is életbe lépett a Tromsø-i Egyezmény, az Európa Tanács közérdekű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáférésről szóló egyezménye. A Hatóság a törvénnyel kihirdetett egyezmény 5. cikkelyének alkalmazásáról szóló ajánlást bocsátott ki 2022. február 28-án az igényelt közérdekű adatot ténylegesen kezelő szervezetre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségről.¹

A Tromsø-i Egyezmény alapján az Önkormányzatnak tájékoztatási kötelezettsége van arra vonatkozóan, hogy mely szerv, intézmény kezeli azon közérdekű adatokat, amelyek nincsenek az Önkormányzat birtokában.

Amennyiben az Önkormányzat válasza kellően pontos, közérthető, az adatigénylőnek nincs arra lehetősége, hogy azt más kontextusba helyezze. Ha pedig az adatigénylésre adott választ az Önkormányzat a honlapján is közzéteszi, azzal nemcsak az adatigénylő számára, hanem mindenki más számára is megszűnik a félreértelmezés lehetősége.

A fentiek, valamint az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján a Hatóság 2022. november 14-én felszólította a polgármestert, hogy tájékoztassa a bejelentőt az általa igényelt nyilvános

---

¹ [Ajánlás az igényelt közérdekű adatot ténylegesen kezelő szervezetre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségről - Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság \(naih.hu\)](#)

közérdekű adatokról, és változtassa meg az Önkormányzat közérdekű adatkiadási gyakorlatát a következők szerint: amennyiben nem kellően egyértelmű az adatigénylés, az Infotv. 29 § (1) bekezdésében előírt határidőn belül kellően pontosan, közérthetően tájékoztassa az adatigénylőket az általuk igényelt adatokról. Abban az esetben, ha az Önkormányzat válasza alapján további kérdései lennének az adatigénylőknek, úgy azokra is az Infotv. 29. § (1) bekezdésében leírt határidőben köteles az Önkormányzat válaszolni, hogyha az új adatigénylésnek minősül.

Az Önkormányzat polgármestere a Hatóság felszólításában foglaltakra az alábbiak szerint válaszolt 2022. december 2-án érkezett levelében:

A fenti felhívásnak megfelelő joggyakorlat bevezetése kiüresítené az Infotv. 28. § (3) bekezdésének alkalmazhatóságát (*„Ha az adatigénylés nem egyértelmű, az adatkezelő felhívja az igénylőt az igény pontosítására.”*), mely törvényi rendelkezést hatályon kívül helyezni, vagy azt megsemmisíteni kizárólag az Országgyűlés, illetve az Alkotmánybíróság jogosult. Hivatkozott törvényi rendelkezés a *„felhívja”* nem pedig a *„felhívhatja”* fordulatot tartalmazza, vagyis, ha egy adatigénylés nem egyértelmű, akkor nem csak jog, hanem kötelezettség is a pontosításra való felhívás jogintézményének alkalmazása.

Az adatigénylés teljesítésével kapcsolatban a polgármester álláspontja az, hogy a közérdekű adatigénylés továbbra sem teljesíthető az adatigénylő által kért szempontok szerint, hiszen az a 2022. évre vonatkozik, mely vonatkozásában – figyelemmel arra, hogy még nem ért véget az év – az Önkormányzat nem rendelkezik adattal. Az Infotv. 26. § (1) bekezdése szerint *„az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.”* Idézett jogszabályhely egyértelmű a tekintetben, hogy az adatigénylés teljesítésére vonatkozó kötelezettség kizárólag abban az esetben terheli az adatkezelőket, ha a kért közérdekű adatot kezelik, olyan adat tekintetében, melyet nem kezelnek, az adatigénylés teljesítése a jogi lehetetlenség kategóriájába tartozik.

Az előadottakra figyelemmel a Hatósági felszólításban foglaltaknak akként tettek eleget, hogy az adatigénylőt – fenti indokolás közlésével – tájékoztatták adatigénylése elutasításáról és az őt megillető jogorvoslati lehetőségekről az Infotv. 30. § (3) bekezdésének megfelelően.

Az adatigénylés egyértelműsége kapcsán a polgármester észrevételezte, hogy a Hatóság felszólításában megállapította, hogy az adatigénylésben feltett kérdések egyértelműek, könnyen megválaszolhatók és az adatok könnyen beszerezhetőek voltak, mellyel kapcsolatban – az igénylő jogilag pontatlan fogalmazásmódja ellenére is – az Önkormányzatot válaszadási kötelezettség terheli.

A polgármester véleménye szerint az információszabadság indokolatlanul kiterjesztő és parttalan értelmezése ellentétes a jogintézmény rendeltetésével. Az alapjog indokolatlanul kiterjesztő értelmezése – főként, ha a felszólításban részletezettek szerinti adatmegismerésre vonatkozó adatigénylői szándék sem következik egyértelműen az adatigénylésből – az önkormányzat, mint egyéb, nagyszámú és nem kevésbé jelentős közfeladatot ellátó, jelentős ügyteherrel dolgozó szerv számára szükségtelen – és az ellenőrzési jogát gyakorolni kívánó adatigénylő által feltehetően el sem várt – többletkötelezettséget jelentene.

A polgármester álláspontja szerint önkormányzatukat az adatigénylések pontosítására vonatkozó gyakorlatában rosszhiszeműség nem terheli, az éppen ellenkezőleg a hatékony állampolgári ellenőrzést és az információszabadság megfelelő érvényesülését segíti elő,

ekként véleménye szerint általánosságban nem helytálló az a megállapítás, mely szerint a pontosítás alkalmazására vonatkozó joggyakorlat jogsértő lenne.

A polgármester úgy véli, a Hatóságnak nincsen hatásköre arra, hogy az adatigénylő helyett értelmezze a közérdekű adatigénylést, ennek megfelelően arra sincs hatásköre, hogy az adatgazdát olyan módon való teljesítésre kötelezze, amit az adatigénylő nem, vagy nem úgy kért.

A polgármester szerint fontos, hogy a kérdés egyértelmű legyen, tegye fel azt bárki. A közérdekű adatigénylés kapcsán is jelenthet az problémát, hogy más tartalmat vár a kérdező, mint amit a kérdezett ért. Ezért is van jelentősége, hogy pontos legyen a kérdés, hiszen akkor tud olyan választ kapni a kérdező, mint amit szeretne. Ha az nem egyértelmű, és a kérdezett értelmezésére van bízva, hogy mit és hogyan ért, akkor az oda vezethet, mint ami jelen esetben is történt, hogy nem vagy nem teljesen kapja meg a kérdező azokat az adatokat, amelyeket meg szeretne ismerni.

A polgármester egyetért a Hatóság azon hivatkozásával, mely szerint nem elvárás egy adatigénylés kapcsán, hogy az adatigénylő a közfeladatot ellátó szerv által használt fogalmakat, egy az egyben megfelelő kifejezéseket használja. Ilyet az általa képviselt önkormányzat véleménye szerint soha nem várt el. Álláspontjuk szerint azonban az elvárható, hogy a jogszabályban – jelen esetben olyan jogszabályokban (foglalkoztatási jogviszonyokra vonatkozó), amely a magyar aktívkorú lakosságot teljeskörűen érinti, így mindenki előtt ismertek – használt fogalmak, amelyek a hétköznapi életben is alkalmazottak, kerüljenek használatra, ha viszont nem, és nem a mindennapi élet során alkalmazott kifejezés kerül alkalmazásra, akkor pontosítani lehessen, épp az adatigénylő érdekében.

Az adatszolgáltatással érintett időszak vonatkozásában a polgármester észrevételezte, hogy a Hatóság felszólítása szerint – bár az adatigénylő a polgármester véleménye szerint feltehetően még nem létező adatokra, vagyis a teljes 2022. évre vonatkozó adatszolgáltatást kér – az adatigénylést a válaszadás napjáig rendelkezésre álló adatok szerint kell teljesíteni.

A polgármester úgy véli, nem állapítható meg egyfelől, hogy az adatigénylő ezt kérte, másfelől az önkormányzat tapasztalatai azt mutatják, hogy az adatigénylők jellemzően éves záró adatokat vagy az adatigénylés beérkezésekor fennálló adatok szolgáltatását kérik, vagyis az adatigénylő feltehető szándékára való következtetés – a pontosítás alkalmazása helyett – gyakorlati tapasztalataik alapján az adatigénylő által nem kívánt adatszolgáltatás teljesítéséhez vezethet.

A fentiekre tekintettel nem tudja a polgármester elfogadni a Hatóság azon megállapítását, hogy egyértelműek és könnyen megválaszolhatóak lettek volna a kérdések.

A távozások okainak megjelölésével kapcsolatos észrevétele az volt a polgármesternek, hogy amennyiben nem igényelte az adatigénylő a „távozások pontos okát”, akkor nem feladata az adatgazdának (ha egyáltalán van ilyen adata) ilyen bontást készíteni. Ezért is célszerű véleményük szerint a pontosítás jogintézményének alkalmazása az adatigénylő feltehető szándékára vonatkozó feltételezések helyett.

Az adatkezelőkről szóló tájékoztatási kötelezettséggel összefüggésben a polgármester előadta, hogy figyelemmel az adatigénylés pontatlanságával és az elutasítás indokaival kapcsolatban a fentiekben kifejtett álláspontjukra, az adatkezelőkről szóló tájékoztatás alkalmazása nem vált szükségessé.

A Hatóság az információs szabadság érvényesülése érdekében tett, felszólításában fogalmazott azon javaslatával, hogy az Önkormányzat honlapján tegye közzé az adatszolgáltatást, a polgármester nem értett egyet. Indokolása szerint a sajtómegjelenéseket

rendkívül sokan olvassák, azokat sok keresőprogram is előhossa, ezzel szemben az önkormányzati honlapon nyilvánosságra hozott tartalmakra lényegesen kevesebben kíváncsiak.

Tekintettel arra, hogy az ügyben a Hatóság, valamint az Önkormányzat álláspontja, hozzáállása szöges ellentétben áll egymással, az ügyben szükségessé vált az Önkormányzat törvényességi felügyeletét ellátó Kormányhivatal megkeresése.

A fentiek alapján a Hatóság 2023. január 11-én kelt levelében kérte a Győr-Moson-Sopron Vármegye Kormányhivatalt, hogy hívja fel Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatát a hatályos jogszabályi rendelkezések betartására, és a közérdekű adatigénylések teljesítésére vonatkozó gyakorlata felülvizsgálatának a szükségességére, és ez alapján arra, hogy a Hatóság NAIH-7109-5/2022. ügyiratszámú felszólításában foglaltaknak tegyen eleget, azaz soron kívül teljesítse a bejelentő fenti közérdekű adatigénylését.

Az Infotv. 56. § (4) bekezdése alapján kérte továbbá a Hatóság a Kormányhivatalt, hogy az ügygel kapcsolatos érdemi álláspontjáról, illetve a megtett intézkedéseiről jelen levél kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban tájékoztassa a Hatóságot.

A főispán 2023. február 8-án érkezett válaszlevelében az alábbiakról tájékoztatta a Hatóságot:

Magyarország Alaptörvényének 34. cikk (4) bekezdése alapján a Kormány a fővárosi és vármegyei kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét. A Kormányhivatal törvényességi felügyeleti hatáskörének tárgyát és terjedelmét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) határozza meg. Az Möt. 132. § (3) bekezdés a) pontja alapján a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja az érintett működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét. Az Möt. 133. § (2) bekezdése alapján a kormányhivatal javaslattal élhet az érintett működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozóan. A javaslatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a társulási tanács köteles megtárgyalni és arról döntést hozni. A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat, illetve a társulási tanács köteles a kormányhivatallal ismertetni.

A fentiekre tekintettel a Kormányhivatal tájékoztatta a Hatóságot, hogy javaslatot tesz Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának működésére és döntéshozatali eljárására vonatkozóan a megkeresésben foglaltak szerint.

Ennek eredményeképpen a Kormányhivatal arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a Kormányhivatal a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 133. § (2) bekezdése alapján 2023. február 8. napján javaslattal élt az Önkormányzat működésére vonatkozóan, kérve, hogy az Önkormányzat a NAIH-7109-5/2022. ügyiratszámú felszólításában foglaltaknak tegyen eleget.

A javaslatot az Önkormányzat képviselő-testülete megtárgyalta és a – Kormányhivatalhoz a Törvényességi Felügyelet írásbeli Kapcsolattartás Modulján keresztül 2023. április 21. napján felterjesztett – 26/2023. (II. 21.) Kgy. határozatban döntött arról, hogy az Önkormányzat a közérdekű adatigényléseire vonatkozó tájékoztatást megismerte, a kialakított gyakorlatot megfelelőnek tartja.

Az Infotv. 58. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha az 56. § szerinti felszólítás vagy ajánlás alapján a jogsérelem orvoslására nem kerül sor, a Hatóság az ügyben az 59. §-ban foglaltak szerint jelentést készíthet. A Hatóság jelentése nyilvános.

A Hatóság a vizsgálat eredményeként megállapította, hogy Győr Megyei Jogú Város

Önkormányzata jogsértően járt el, amikor egy közérthető adatigénylés kapcsán is pontosítási kérdéseket tette fel az adatigénylőnek, valamint a Hatóság felszólítása és a törvényességi felügyeletet ellátó Kormányhivatal felhívása ellenére sem adta ki a megismerhető közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat, a bejelentő adatigénylésének a Hatóság felszólításában foglaltak szerinti teljesítését pedig „az információszabadság indokolatlanul kiterjesztő és parttalan értelmezéseként” azonosította. A Kormányhivatal javaslata elutasításának indokát az Önkormányzat továbbá nem ismertette sem a Kormányhivatallal, sem a Hatósággal.

A Hatóság álláspontja szerint az Önkormányzat jogsérelmet okozott az információszabadsághoz fűződő joggal összefüggésben, amikor a panaszolt közérdekű adatigénylés tartalmának megállapítása során a józan ész szabályait és a szavak általános értelmezését figyelmen kívül hagyva, megalapozott ok nélkül kérte pontosítani az adatigényléssel megismerni kívánt adatok körét. (Egy 2022. augusztus 12-én benyújtott adatigénylés például nem irányulhatott a 2022. december 31-i adatok megismerésére, az Önkormányzat feltevésével ellentétben).

Az Önkormányzat tájékoztatása szerint 2022. szeptember 14-ig 2022-ben 7-ből 6 adatigénylés esetében feltett pontosítási kérdéseire 1 esetben érkezett válasz, vagyis az adatigénylések 83%-a maradt megválaszolatlan a pontosítási kérdések feltétele miatt, ami végeredményben jogsérelmet okozott az adatigénylőknek. A polgármester álláspontjával szemben a Hatóság határozott véleménye az, hogy 9 hónap alatt 7 adatigénylés teljesítése nem jelenthet „szükségtelen többletkötelezettséget” egy megyei jogú város önkormányzata számára.

A Hatóság annak érdekében, hogy ne merülhessen fel a közfeladatot ellátó szerv esetében a rosszhiszeműség, az alapvető jog érvényesülésének jogellenes korlátozásának, akadályozásának megvalósítása, miközben az Alaptörvény a közfeladatot ellátó szervektől nyitott és konstruktív hozzáállást vár el, javasolja, hogy amennyiben valóban szükség van pontosítási kérdésekre, úgy azokban – miként a Hatóságnak írt válaszlevelében is megtette – tájékoztassa az adatigénylőt arról, hogy pontosítása mire terjedjen ki. Vagyis jelen ügy kapcsán fel kellett volna sorolnia, hogy mely óvodák vonatkozásában kezeli az adatigénylő által igényelt adatokat (és melyekben nem), valamint fel kellett volna sorolnia a távozások lehetséges, általa kezelt okait, hogy az elősegítse a pontosítási kérelem megértését, alátámassza annak indokait, valamint megkönnyítse az adatigénylő pontosítási kérelemre adott válaszána megfogalmazását. Az információs aszimmetria ugyanis nem eshet az adatigénylő kárára, mivel az tisztességtelen, és egyben az alapvető jog gyakorlásának a meg nem engedhető korlátozását valósítaná meg.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az ügyben az információszabadsághoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására, a közvélemény figyelmének felhívására, és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2023. augusztus 22.

Üdvözlettel:

Dr. habil. Péterfalvi Attila
c. egyetemi tanár, elnök
távollétében

Dr. Bendik Tamás
általános elnökhelyettes